

PROJEKT

Załącznik Nr 1

do Zarządzenia Nr 31.2012

Prezydenta Miasta Skierniewice

z dnia 10 kwietnia 2012 r.

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA LATA 2012-2014**

Skierniewice 2012

Spis treści:

Wstęp	
I Organizacja pieczy zastępczej.....	5
1. Zadania powiatu.....	6
2. Formy pieczy zastępczej. Rola organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.....	8
II . Podstawy prawne Programu.....	12
III. Środowiska rodzinne zagrożone umieszczeniem dzieci w zastępczych formach opieki.....	12
IV. Diagnoza rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Mieście Skierniewice.....	16
V. Instytucje i organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie Miasta Skierniewice w zakresie pomocy rodzinie.....	20
VI .Cele Programu.....	21
VII. Zakładane rezultaty realizacji Programu.....	27
VIII. Projektowane źródła finansowania Programu.....	28
IX. Sposób monitorowania Programu.....	28

WSTĘP

Rodzina jest podstawową komórką życia społecznego oraz najlepszym dla dzieci, nigdy nie dającym się zastąpić w pełni, środowiskiem wychowania i opieki nad nimi. Jednak niekiedy dochodzi do niewłaściwego wypełniania funkcji przez naturalną rodzinę i wówczas zachodzi potrzeba ograniczenia jej autonomii i podjęcie interwencji na rzecz najlepiej pojętego interesu dziecka. Sytuacje kryzysowe w rodzinach mogą wywoływać różne czynniki, np. sieroctwo, ubóstwo, złe warunki mieszkaniowe, brak pracy, alkoholizm i inne uzależnienia, przemoc, ciężkie choroby somatyczne i psychiczne, niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, emigracja za pracą, niedostosowanie społeczne czy skutki przedwczesnego macierzyństwa. Zastąpienie dziecku wychowania w rodzinie własnej poprzez stworzenie warunków zbliżonych do tych, które istnieją w normalnie funkcjonującej rodzinie i zapewnienie funkcjonowania poza rodziną biologiczną - to idea zastępczych form opieki. Pierwszeństwo wśród nich ma opieka rodzinna, a wśród niej - obok rodzin adopcyjnych, rodzinnych domów dziecka - rodzina zastępcza. Osoby przyjmujące dziecko w charakterze rodziny zastępczej nie zastępują w sensie prawnym jego rodziców naturalnych. Nie powstaje więc prawne pokrewieństwo pomiędzy dzieckiem, a przybranymi rodzicami.

Na rodzicach naturalnych spoczywa dalej obowiązek alimentacyjny. Niejednokrotnie rodzice zachowują wobec dziecka niektóre obowiązki i uprawnienia wynikające z władzy rodzicielskiej. Z reguły też rodzice zachowują prawo do utrzymywania osobistych kontaktów z dzieckiem. Mówiąc bardziej obrazowo, dziecko nadal należy do swojej rodziny naturalnej, jest jej członkiem. Jeśli rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, i to nawet z powodu trwałej przeszkody w jej wykonywaniu, to nadal istnieje pewna szansa na jej przywrócenie. Umieszczenie w rodzinie zastępczej nie stanowi przeszkody prawnej do przywrócenia władzy rodzicielskiej, i to niezależnie od tego, jakie były przyczyny ingerencji sądu.

W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 180 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Jak wynika z obowiązującego obecnie stanu prawnego, systemem pieczy zastępczej nazywamy zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego wykonujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, placówki wsparcia dziennego, organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo- terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, ośrodki adopcyjne oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W Mieście Skierniewice Zarządzeniem Prezydenta Miasta Nr 226.2011 z dnia 27 grudnia 2011 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Skierniewicach wyznaczony został na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W celu usprawnienia realizacji zadań nałożonych ww. ustawą należało przystąpić do opracowania i realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012-2014.

W Programie wskazano na konieczność podjęcia działań profilaktycznych, wspomagających i wspierających rodzinę biologiczną dziecka, rozwijających i wspierających rodzinną pieczę zastępczą oraz usamodzielniających się wychowanków, a także utrzymujących poziom świadczonych usług przez instytucjonalną pieczę zastępczą funkcjonującą na terenie powiatu. Program jest zbieżny z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Skierniewice na lata 2011- 2015.

1. Organizacja pieczy zastępczej.

System pieczy zastępczej uwzględnia trzy poziomy oddziaływania: Gmina, Powiat, Samorząd Województwa.

Zgodnie z ustawą gmina zobowiązana jest do działań z zakresu profilaktyki rodzinnej. Jest ona realizowana przez gminne instytucje świadczące usługi na rzecz dziecka i rodziny. Tworzy się stanowisko asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną. Jest on kierowany wyłącznie do rodzin, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Jego czas pracy jest elastyczny, nienormowany i dostosowany przede wszystkim do rytmu życia rodziny. Asystent ponosi indywidualną odpowiedzialność za wyniki pracy z konkretną rodziną.

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego . Placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina lub podmiot, który uzyskał zezwolenie wójta, burmistrza, prezydenta. Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi.

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,
- 2) specjalistycznej,
- 3) pracy podwórkowej, realizowanej przez wychowawcę.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej zapewnia dziecku: opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej w szczególności :organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny,

program psychokorekcyjny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie pracy podwórkowej, realizuje zadania animacyjne i socjoterapeutyczne.

Zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowią, że w placówce wsparcia dziennego, w tym samym czasie może przebywać nie więcej niż 30 dzieci. Intencją wprowadzenia takiego rozwiązania było zapewnienie dzieciom, które uczęszczają do placówek wsparcia dziennego lepszych warunków nauki i zabawy a także bezpieczeństwa. W tej sytuacji działania jakie podejmie gmina w sprawie placówek wsparcia dziennego powinny skupić się na polepszeniu warunków pobytu w nich dzieci. Na dostosowanie organizacji placówek wsparcia dziennego do nowych standardów zgodnie z w/w ustawą gmina ma 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

1. Zadania powiatu.

Za organizację pieczy zastępczej odpowiada powiat. Do zadań powiatu (własnych i zleconych) należą w szczególności:

- opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych,
- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,

- tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia rodzinnego o zasięgu ponadgminnym,
- organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania: grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa,
- wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich,
- prowadzenie rejestru danych rodzin zastępczych,
- kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka,
- finansowanie: świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

- pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
- szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
- sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstawaniu zaległości dotyczącej odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej,
* realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej. Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

2. Formy pieczy zastępczej. Rola organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą zapewnia:

- 1) realizację planu pracy z rodziną, a gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka,
- 2) przygotowanie dziecka do: godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania

i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,

- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Piecznia zastępcza sprawowana jest w dwóch formach: rodzinnej i instytucjonalnej. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) Rodzina zastępcza:

- spokrewniona (tylko dziadkowie lub rodzeństwo),
- niezawodowa (krewni i powinowaci, niespokrewnieni),
- zawodowa, w tym pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego oraz specjalistyczna,

- 2) Rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, są wspierane przez rodziny pomocowe.

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wyznaczanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej przewidzianej przez ustawę to:

- placówki opiekuńczo-wychowawcze typu - socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno- terapeutycznego, rodzinnego (powiat),
- regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne (samorząd województwa),
- interwencyjny ośrodek preadopcyjny (samorząd województwa).

Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej służyć ma ograniczeniu roli placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Instytucje te będą małymi, przejściowymi placówkami (docelowo do 14 dzieci), przeznaczonymi dla dzieci starszych (od 10 roku życia), wymagających szczególnej opieki i mających trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. W tych placówkach przebywać będą także dzieci wymagające specjalnej opieki medycznej (np. wspomagane aparaturą medyczną), dla których ze względu na stan zdrowia nie byłoby możliwe znalezienie zawodowej rodziny zastępczej.

Zadaniami organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są w szczególności:

- a) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- b) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
- c) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- d) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- e) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,

- f) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych,
- g) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy,
- h) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi,
- i) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- j) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- k) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- l) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą,
- m) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- n) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,

o) przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy,

p) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,

q) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza, albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych albo zaplanowanego wypoczynku.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU:

Działania w zakresie rozwoju pieczy zastępczej, w tym zadania zapisane w niniejszym Programie, podejmowane są i realizowane w oparciu o następujące przepisy i dokumenty:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.);
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka;
- 3) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1592 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.);
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.);
- 6) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 292, poz. 1720).

III. ŚRODOWISKA RODZINNE ZAGROŻONE UMIESZCZENIEM DZIECI W ZASTĘPCZYCH FORMACH OPIEKI

Zgodnie z danymi Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Skierniewice na dzień 31.12.2011 r. liczba mieszkańców miasta wynosiła 49 061 (w tym 22 963 mężczyzn oraz 25 123 kobiet). W roku 2011 r. na terenie miasta zanotowano 540 urodzeń i 454 zgony.

Na podstawie danych statystycznych otrzymanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Skierniewicach (tabela poniżej) można stwierdzić, że nadal problemem jest duży odsetek osób pozostających bez pracy. Wśród osób zarejestrowanych w PUP przeważają kobiety, których liczba od 2009 r. stale rośnie. Bezrobocie, szczególnie długotrwałe pozostawanie bez pracy, związane jest z obniżeniem standardu materialnego życia nie tylko samego bezrobotnego, ale i całej jego rodziny. To z kolei może powodować rozprzestrzenianie się rozmaitych patologii społecznych i rozpad rodziny. Nawet krótkotrwały okres bezrobocia nie pozostaje bez wpływu na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem.

Długotrwałe bezrobocie wiąże się z nierzadko nieprawidłowym wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców (m. in. niewłaściwe odżywianie dzieci, brak przyborów szkolnych, brak możliwości wypoczynku w dniach wolnych od nauki, zaniedbania higieniczne itp.), alkoholizmem, przestępczością, bezdomnością czy przemocą.

Tab.: Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych z PUP w Skierniewicach w latach 2009-2011

Lp.	Stan na dzień	31.12.2009		31.12.2010		31.12.2011	
		mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety
1.	Liczba osób bezrobotnych	1314	1449	1435	1662	1497	1786
Ogółem:		2763		3097		3283	
2.	Liczba osób długotrwałe bezrobotnych	304	404	455	609	596	759

Ogółem:		708		1064		1355	
3.	Liczba osób pobierających zasiłek	285	333	280	319	309	410
Ogółem:		618		599		719	

Źródło: PUP Skierniewice

Diagnostując środowiska rodzinne zagrożone dysfunkcją w różnych sferach życia, nie można zapominać o osobach korzystających z pomocy oferowanej przez pomoc społeczną. Trzeba mieć jednak świadomość, iż dane statystyczne nie są w stanie przedstawić rzeczywistych problemów osób, które często żyją na krawędzi ubóstwa lub też nie korzystają ze wsparcia MOPR z uwagi na dochód nieznacznie przekraczający kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania pomocy.

Powody, dla których przyznano świadczenia w MOPR w Skierniewicach w latach 2009-2011, przedstawiają poniższe tabele:

Tab.: Powody, dla których przyznano świadczenia

Powody przyznania pomocy	Ilość rodzin 2009r.	Ilość rodzin 2010r.	Ilość rodzin 2011r.
Ubóstwo	685	718	804
Sieroctwo	0	0	1
Bezdomność	15	15	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa	88	94	104
Bezrobocie	271	498	549
Niepelnosprawność	365	304	374
Długotrwała choroba	271	248	
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	274	282	286
Przemoc w rodzinie	22	29	54
Alkoholizm	145	147	188
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	28	25	25
Zdarzenie losowe	1	0	0

Źródło: MOPR Skierniewice

Jak pokazują dane powyższej tabeli największą liczbę osób korzystających ze wsparcia MOPR w Skierniewicach odnotowano z uwagi na bezrobocie oraz ubóstwo. Niepokój budzą również wyniki analizy tabel liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z uwagi na przemoc w rodzinie oraz alkoholizm, gdyż pozostaje ona mniej więcej na tym samym poziomie. Świadczyć to może o tym, że w rodzinach tych utrzymuje się stała, patologiczna sytuacja, cykl przemocy nie zostaje przerwany i dzieci przebywające w ww. rodzinach narażone są na ewentualną możliwość umieszczenia ich w pieczy zastępczej z uwagi na konieczność bezpośredniej ochrony ich życia i zdrowia.

Ponadto dane statystyczne z Komendy Miejskiej Policji w Skierniewicach wskazują na występowanie wielu sytuacji kryzysowych w rodzinach związanych ze stosowaniem przemocy. Poniższa tabela przedstawia liczbę interwencji kryzysowych w latach 2009-2011.

Tab.: Dane statystyczne Komendy Miejskiej Policji w Skierniewicach dot. sytuacji kryzysowych, które miały miejsce w środowiskach domowych w latach 2009-2011:

Wyszczególnienie	2009r.	2010r.	2011r.
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych	106	103	109
Liczba interwencji domowych, podczas których wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty”	32	49	49
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej objętych procedurą „ Niebieskiej Karty”	170	218	170

Procedura „**Niebieskiej Karty**” służy nie tylko rozpoznaniu przemocy, rejestracji przebiegu zdarzenia i jego skutków oraz zaplanowaniu pomocy, ale jest także wykorzystywana w postępowaniu przygotowawczym wszczynanym wobec sprawcy oraz w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka.

Większość spraw z art. 207 kk (znęcanie się nad rodziną) nie trafia do wymiaru Sądu lub jest umarzana z powodu braku dowodów. Każde udokumentowane zdarzenie, nawet jeśli nie pociąga za sobą drastycznych skutków, jest dowodem na ciągłość i powtarzalność przemocy. Wypełnienie przez interweniujących policjantów

„Niebieskiej Karty" nie jest jednak równoznaczne ze złożeniem doniesienia o popełnieniu przestępstwa oraz nie stanowi podstawy do wszczęcia postępowania karnego. W przypadku jednak złożenia zawiadomienia i wszczęcia postępowania może ona zostać wykorzystana jako dowód procesowy.

Jak wynika z analizy powyższych danych zdecydowanie maleje liczba interwencji Policji, podczas których wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty”, oraz liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej. Jednakże ilość przeprowadzonych przez Policję interwencji domowych utrzymuje się na wysokim poziomie. Może to stanowić bezpośrednie zagrożenie zdrowia lub życia dzieci przebywających w rodzinach dotkniętych przemocą.

W takiej sytuacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami, pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo zabrać dziecko z rodziny i umieścić je w innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Decyzję w tej sprawie pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, lekarzem lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką.

IV. DIAGNOZA RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W MIEŚCIE SKIERNIEWICE

Rodzina Piecza Zastępcza:

Rodzina piecza zastępcza jest formą tymczasowej opieki nad dzieckiem. W sytuacji, kiedy dziecko nie może wychowywać się w swojej rodzinie biologicznej, najlepszym wyjściem jest zapewnienie mu opieki rodzinnej w rodzinie zastępczej: spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej lub w rodzinnym domu dziecka.

Dziecko może pozostać w rodzinie zastępczej do osiągnięcia pełnoletności, a w przypadku podjęcia dalszego kształcenia – nie dłużej niż do 25 r. ż, ale również, w wyniku zmiany sytuacji prawnej (przywrócenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej), może ustać potrzeba sprawowania dalszej pieczy zastępczej. Kandydaci na rodziny zastępcze, podejmując decyzję o utworzeniu rodziny zastępczej,

muszą posiadać świadomość czasowości opieki nad dzieckiem, brać pod uwagę i akceptować możliwość powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej.

Jeśli rodzice biologiczni nie mogą wypełniać wobec swego dziecka funkcji opiekuńczo-wychowawczych, oznacza to, że zostali trwale lub czasowo pozbawieni władzy rodzicielskiej albo władza ta została im ograniczona lub zawieszona. Najczęściej do rodziny zastępczej trafiają dzieci rodziców o ograniczonej i zawieszonyj władzy rodzicielskiej.

Jak wynika z zebranych poniżej danych, na terenie naszego miasta zdecydowaną większość stanowiły i stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, tj. rodziny, w których opiekunami dzieci są dziadkowie, wujostwo bądź rodzeństwo, następnie rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem i rodziny zawodowe. Od dnia 01.01.2012 r. w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziną zastępczą spokrewnioną zostaną jedynie wstępni lub rodzeństwo dziecka. Natomiast rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem stają się rodzinami zastępczymi niezawodowymi.

Tab.: Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w mieście Skierniewice w 2009 r.:

Stan na dzień 31.12.2009r.		Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem	Rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem	Rodziny zawodowe niespokrewnione z dzieckiem, w tym:			Razem
				wielodzietne	specjalistyczne	pogotowie rodzinne	
	Liczba rodzin zastępczych	56	10	1	-	2	69
	Liczba dzieci w nich przebywających	71	11	4	-	9	95

Źródło: MOPR Skierniewice

Tab.: Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w mieście Skierniewice w 2010 r.:

Stan na dzień 31.12.2010r.		Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem	Rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem	Rodziny zawodowe niespokrewnione z dzieckiem, w tym:			Razem
				wielodzietne	specjalistyczne	pogotowie rodzinne	
	Liczba rodzin zastępczych	55	11	2	-	1	69
	Liczba dzieci w nich przebywających	72	12	9	-	4	97

Źródło: MOPR Skierniewice

Tab.: Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w mieście Skierniewice w 2011 r.:

Stan na dzień 31.12.2011r.		Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem	Rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem	Rodziny zawodowe niespokrewnione z dzieckiem, w tym:			Razem
				wielodzietne	specjalistyczne	pogotowie rodzinne	
	Liczba rodzin zastępczych	61	11	2	-	1	75
	Liczba dzieci w nich przebywających	75	13	10	-	4	102

Źródło: MOPR Skierniewice

Jak wynika z dokumentacji MOPR w Skierniewicach, w 2009 r., zgodnie z postanowieniami Sądu, utworzonych zostało 10 rodzin zastępczych, w tym:

1 niespokrewniona z dzieckiem (umieszczono w niej 1 dziecko) oraz 9 spokrewnionych dla 11 dzieci. Natomiast w 2010 r. utworzonych zostało 6 nowych rodzin zastępczych, w tym 2 rodziny niespokrewnione, w których umieszczono 2 dzieci oraz 4 rodziny spokrewnione dla 6 dzieci.

Instytucjonalna piecza zastępcza:

Na terenie Miasta Skierniewice funkcjonuje 1 placówka wielofunkcyjna – Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom „ przy ul. Nowobielańskiej 100.

Zgodnie z decyzją z dnia 24 lutego 2009 r. Wojewoda Łódzki wydał Miastu Skierniewice zezwolenie na prowadzenie Placówki „Dom „ na czas nieokreślony . Ze względu na specyfikę działań i zakres sprawowanej opieki jest placówką wielofunkcyjną, łączącą typ : socjalizacyjny i interwencyjny, zapewniającą opiekę i wychowanie dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki. Placówka przewidziana jest na 30 wychowanków, przyjmowane są dzieci w wieku od 3 do 18 lat.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Skierniewicach realizuje postanowienia Sądu o umieszczaniu małoletnich w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych.

W tym zakresie uzgadnia z Dyrektorem Domu miejsce dla dziecka i wydaje skierowanie oraz kompletuje niezbędną dokumentację. W przypadku braku miejsc w lokalnej placówce (dotyczy małych dzieci do lat 3) MOPR poszukuje miejsca na terenie innych powiatów. Ponadto bada sytuację socjalno - bytową rodziców biologicznych dzieci umieszczanych w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych i ustala im odpłatność za pobyt dzieci w danej placówce.

Na dzień 31.12.2011r. w naszej placówce przebywało łącznie 30 dzieci, w tym wszystkie dzieci z terenu miasta Skierniewice.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu interwencyjnego, socjalizacyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego oraz w regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych w okresie 4 lat od dnia wejścia jej w życie, tj. od dnia 1 stycznia

2012r., mogą być umieszczane dzieci powyżej 7. roku życia. (przebywać w tych placówkach będą mogły w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2019r.). Po upływie tego okresu w placówkach będą mogły przebywać jedynie dzieci powyżej 10. roku życia. Umieszczanie dzieci poniżej tego wieku będzie możliwe tylko w wyjątkowych sytuacjach, szczególnie gdy przemawiać za tym będzie stan ich zdrowia lub dotyczyć to będzie rodzeństwa. W związku z powyższym zasadny jest rozwój rodzinnej pieczy zastępczej, która będzie mogła być sprawowana wobec młodszych dzieci w przypadku niemożności zapewnienia im opieki i wychowania przez rodziców.

Osoby usamodzielniane:

Jednym z największych problemów osób usamodzielnianych, opuszczających pieczę zastępczą, jest trudność w pozyskaniu we własnym zakresie mieszkania i tym samym stworzenia sobie odpowiednich warunków mieszkaniowych. Ponadto osoby te cechują się często biernością, niechęcią do zmian w swoim życiu, niejednokrotnie zbyt niską motywacją do zdobywania wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych. Okoliczności te w istotny sposób utrudniają realizację programów usamodzielnienia. Dlatego celowe jest podejmowanie działań wspierających proces usamodzielnienia, aby mógł on przebiegać w szerszym zakresie i w bardziej efektywny sposób, umożliwiając młodym osobom rozpoczęcie samodzielnego życia.

V. INSTYTUCJE I ORGANIZACJE POZARZĄDOWE FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE MIASTA SKIERNIEWICE W ZAKRESIE POMOCY RODZINIE

Na terenie Miasta Skierniewice wykorzystywane są różnorodne formy wspierające dziecko i rodzinę w różnych aspektach, począwszy od pomocy w środowisku lokalnym świadczonej przez samorząd gminny, organizacje pozarządowe i inne instytucje wspierające rodzinę i młodzież, różne formy rehabilitacji dla dzieci niepełnosprawnych, aż do rodzinnej i instytucjonalnej opieki

zastępczej, czyli rodzin zastępczych i placówki opiekuńczo – wychowawczej .
Należą do nich:

1. Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza „ Dom „ – placówka wielofunkcyjna;
2. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Skierniewicach;
3. Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach;
- 4 . Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Skierniewicach;
5. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Skierniewicach;
6. Skierniewickie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Ametyst” z Ośrodkiem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Hostelem dla Ofiar Przemocy;
7. Stowarzyszenie Rozwoju Rodziny „Focus”;
8. Fundacja „Dziecięcy Uśmiech” - prowadzi świetlicę socjoterapeutyczną im. J. Korczaka;
9. Fundacja Pomocy Społecznej „Chodźmy Razem” - prowadzi Świetlicę Profilaktyczną przy Szkole Podstawowej Nr 7, Świetlicę Profilaktyczną dla Szkoły Podstawowej Nr 2, Świetlicę Środowiskową przy Gimnazjum Nr 3;
10. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Sprawni Inaczej”;
11. Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Wspólna Troska”;
12. Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Nasze Dzieci”;
13. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy – prowadzi świetlicę środowiskową;
14. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
15. Polski Komitet Pomocy Społecznej – prowadzi świetlicę środowiskową;

16. Stowarzyszenie Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce – prowadzi świetlicę integracyjną dla dzieci pochodzenia romskiego.

Podejmowane działania na rzecz rodziny powinny być zróżnicowane w zależności od natężenia problemów występujących na danym terenie, należy bowiem pamiętać, że innych form wsparcia i pomocy oczekują rodziny z problemami bezrobocia i zagrożenia ubóstwem, a innych rodziny z niewydolnością wychowawczą. W tym celu zasadne jest wykorzystanie istniejących zasobów w postaci instytucji i organizacji pozarządowych w podejmowaniu działań pomocowych i wspierających rodziną oraz instytucjonalną pieczę zastępczą. Organizacje pozarządowe otrzymują dotację na realizację zadań publicznych Miasta Skierniewice w ramach otwartego konkursu ofert .

VI. CELE PROGRAMU

Cel I:

Wielokierunkowa praca z rodzinami zagrożonymi odebraniem dziecka, niewydolnymi w zakresie sprawowania funkcji opiekuńczo- wychowawczej oraz przeciwdziałanie ich dysfunkcjonalności.

W celu pierwszym podstawowym zadaniem jest profilaktyka, czyli zapobieganie przyczynom kierowania dzieci do zastępczych form opieki. Dotychczasowe doświadczenia wskazują w pierwszej kolejności na potrzebę wsparcia rodzin naturalnych na etapie, gdy problemy się rozpoczynają. Pomoc dla tych rodzin często przychodzi za późno, wtedy gdy jest już głęboki kryzys w rodzinie. Najczęściej wówczas zachodzi potrzeba zabrania dzieci z rodziny. W obszarze tym szczególny nacisk należy położyć na profesjonalną, systemową pracę z rodziną dysfunkcyjną, w kryzysie, wypełniającą swoje obowiązki rodzicielskie w nieprawidłowy sposób, w jej środowisku naturalnym. Działania wspomagające i wspierające rodzinę pozwolą na wzmocnienie jej podstawowych funkcji oraz zminimalizują jej dysfunkcje, a tym

samym ograniczą wzrost liczby orzeczeń sądu rodzinnego o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

Wzmocnienie rodziny jako pierwszego ogniwa systemu opieki nad rodziną i dzieckiem poprzez środowiskowe, wielozakresowe wsparcie w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych, jest zadaniem priorytetowym.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie zagrożeniom prawidłowego rozwoju dziecka i funkcjonowania rodziny w środowisku poprzez m. in. poradnictwo rodzinne, prowadzenie oddziaływań profilaktycznych w szkołach, placówce wielofunkcyjnej, świetlicach socjoterapeutycznych i innych placówkach wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie miasta , a także prowadzenie zajęć w szkołach przygotowujących do życia w rodzinie oraz prowadzenie „Szkoły dla Rodziców”, wspieranie rodziców w wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez porady psychologiczne, prawne, socjalne, terapeutyczne, pedagogiczne	Na bieżąco	MOPR Kuratorzy, Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza „ Dom”, placówki oświatowe , organizacje pozarządowe, placówki wsparcia dziennego	Lokalne instytucje i organizacje
2.	Promowanie wartości rodziny wśród lokalnej społeczności poprzez audycje, ulotki, artykuły w: prasie, radiu, telewizji, Internecie, a także organizowanie imprez rodzinnych, konferencji itp.	Na bieżąco	Lokalne instytucje i organizacje	

Cel II:

Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej

W celu drugim założono pozyskiwanie kandydatów na niezawodowe oraz zawodowe rodziny zastępcze oraz objęcie ich specjalistycznymi szkoleniami oraz wsparciem. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej winno być ostatecznością i działaniu temu towarzyszyć ma przyjęcie zasady zapewnienia dziecku najlepszych warunków rozwojowych, które mogą zagwarantować rodziny zastępcze.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze poprzez akcje promujące ideę rodzicielstwa zastępczego i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze	2012 r.-2014 r.	MOPR	
2.	Tworzenie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych, finansowanie wynagrodzeń i doposażenie w niezbędny sprzęt nowo powstających rodzin	Na bieżąco, po zgłoszeniu się kandydatów	MOPR	
3.	Wspieranie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, dostarczanie wiedzy i umiejętności w zakresie opieki i wychowania, pomoc w prowadzeniu mediacji w sytuacjach konfliktowych, umożliwienie udzielania pomocy pedagogicznej rodzinom	2012 r.-2014 r.	MOPR	Specjalistyczne firmy szkoleniowe

	<p>zastępczym w miejscu ich zamieszkania, dofinansowywanie zajęć pozalekcyjnych dla wychowanków, organizacja zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży o charakterze edukacyjnym, terapeutycznym oraz profilaktycznym, zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej</p>			
4.	<p>Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego</p>	Na bieżąco	MOPR	
5.	<p>Doposażenie mieszkań rodzin zastępczych, wyplata dodatkowych świadczeń dla rodzin zastępczych zawodowych przewidzianych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</p>	Zgodnie z potrzebami rodzin	MOPR	
6.	<p>Zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich zgodnie z przepisami ww. ustawy</p>	Zgodnie z potrzebami rodzin	MOPR	
7.	<p>Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy</p>	Zgodnie z potrzebami rodzin	MOPR	Organizacje pozarządowe
8.	<p>Prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych, zapewnienie warunków lokalowych do spotkań rodzin zastępczych w ramach ww. grup</p>	Na bieżąco, w terminach dostosowanych do potrzeb rodzin	MOPR	

9	Udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym poprzez rodziny pomocowe	Zgodnie z potrzebami	MOPR	
10	Zatrudnianie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	Zgodnie z obowiązującymi przepisami	MOPR	
11	Wyznaczenie następującego maksymalnego limitu rodzin zastępczych zawodowych: 1) w 2012 r. – 2 rodziny 2) w 2013 r. – 2 rodziny 3) w 2014 r. – 2 rodziny	2012 r.-2014 r.	MOPR	
13.	Doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej oraz innych podmiotów	2012 r.-2014 r.	MOPR	

Cel III:

Wielokierunkowa praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

W przypadku dzieci pozostających w rodzinnej opiece zastępczej należy podejmować pracę z rodzicami biologicznymi tak, aby dzieci jak najszybciej mogły powrócić do środowiska rodzinnego. Niezbędnym warunkiem realizacji tego zadania jest otwarcie się zarówno rodziców, jak i dzieci na działania pomocowe (czyli gotowość przyjęcia pomocy), wytrwałość w dążeniu do celu, a co najważniejsze – motywacja do działania, której fundamentem powinna być wizja rodziny zintegrowanej, harmonijnej, w której zarówno rodzice, jak i dzieci znajdują oparcie i chęć do działania.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
1.	Wzbudzanie i podtrzymywanie motywacji rodzin biologicznych do współpracy i uświadamianie	Na bieżąco	Asystenci rodzin,	Lokalne instytucje

	rodzicom, że dzieci zawsze ich potrzebują i że to oni powinni stanowić oparcie dla domu niezależnie od sytuacji, w jakiej aktualnie sami się znajdują – indywidualne konsultacje, pomoc prawna		koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, MOPR	i organizacje
2.	Pomoc w przywróceniu równowagi w rodzinie, uświadomienie rodzicom biologicznym oraz dzieciom ich ról społecznych i podjęcie obowiązków przypisanych tym rolom zgodnie z oczekiwaniami społeczeństwa – możliwość organizowania zajęć warsztatowych, kontrakt, indywidualne rozmowy z rodzinami, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne	Na bieżąco	Asystenci rodzin, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, MOPR	Lokalne instytucje i organizacje

Cel IV:

Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

Osoby usamodzielniające się w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) zazwyczaj nie mogą liczyć na wsparcie ze strony swoich rodzin biologicznych. Dlatego też ważnym zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach jest wspieranie młodych osób, które opuszczają rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze w zakresie procesu usamodzielnienia poprzez m. in. pomoc w uzyskaniu wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, a także wsparcie finansowe i rzeczowe. Działania te, w zależności od potrzeb osoby usamodzielnianej, powinny również polegać na aktywizowaniu jej do uczestnictwa w życiu społecznym czy też w podejmowaniu działań na rzecz konstruktywnych zmian w swoim życiu.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Partnerzy
------------	------------------	--------------------------	---------------------	------------------

1	Pomoc w pozyskaniu mieszkania z zasobów gminy	Na bieżąco	MOPR samorząd gminy	Lokalne instytucje i organizacje
2	Wspieranie finansowe i rzeczowe	Na bieżąco	MOPR	
3	Wspieranie osób usamodzielnianych w aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym, kontynuowaniu nauki i uzyskiwaniu kwalifikacji zawodowych	Na bieżąco	MOPR	Opiekun usamodzielnienia
4	Wdrażanie i realizacja projektów w ramach środków z Unii Europejskiej na rzecz osób usamodzielnianych zagrożonych wykluczeniem społecznym	Na bieżąco	MOPR	Samorząd wojewódzki
5	Motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy i pomoc w zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy	Na bieżąco	MOPR, PUP	Lokalne instytucje i organizacje

VII. ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU:

1. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie wartości rodziny poprzez podejmowanie działań profilaktycznych i promujących wartości rodzinne.
2. Wzmocnienie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych bezradnością opiekuńczo – wychowawczą oraz rodzin dysfunkcyjnych.
3. Zwiększenie liczby niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych.
4. Zmniejszenie liczby dzieci w wieku poniżej 10 roku życia przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
5. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenie grup wsparcia, zapewnianie dostępu do specjalistycznej pomocy, doposażenie ich mieszkań i przyznawanie dodatkowych świadczeń dla rodzin zastępczych zawodowych, zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich oraz organizowanie pomocy wolontariuszy.

6. Zatrudnienie koordynatorów celem udzielania pomocy rodzinom sprawującym pieczę zastępczą w realizacji ich zadań .
7. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom usamodzielnianym oraz większe wsparcie w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia, w tym poprzez wsparcie rzeczowe i finansowe.
8. Wzmocnienie procesu aktywizowania osób usamodzielnianych do uczestnictwa w życiu społecznym, kontynuowania nauki, uzyskiwania kwalifikacji zawodowych oraz podejmowania pracy.
9. Zwiększenie liczby dzieci wracających z pieczy zastępczej pod opiekę rodziny biologicznej.

VIII. PROJEKTOWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU:

1. Samorząd województwa
2. Samorząd powiatu
3. Samorząd gminy
4. Administracja rządowa (Ministerstwo, Wojewoda)
5. Organizacje pozarządowe
6. Środki zewnętrzne, w tym fundusze strukturalne.
7. Inne podmioty/partnerzy działań
8. Inne.

IX. SPOSÓB MONITOROWANIA PROGRAMU:

Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Skierniewicach Program jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Skierniewice na lata 2011-2015.

Monitorowanie „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Skierniewice na lata 2012–2014” odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych

informacji nt. realizacji kierunków działań ujętych w Programie. Informacje te przedkładane będą Radzie Miasta w corocznym sprawozdaniu z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Skierniewicach

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb.